

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In Qvo Genuina sententia S. Avgvstini de humanæ naturæ stantis, lapsæ,
puræ statu & viribus eruitur & explicatur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

5. Antiqui Patres eum imitati sunt. Discrimen inter disputationes eorum de
mysterijs fidei, & Scholasticorum. Lapsus origenii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13673

CAPVT QVINTVM.

Antiqui Patres eos imitati sunt. Discrimen inter disputationes eorum de mysterijs fidei, & Scholasticorum. Lapsus Origenis.

HOC igitur Christi Domini & Apostolorum ejus consilium antiquiores Patres nascentis Ecclesie ad amulsum imitati sunt. Omnes enim vel in exhortationibus ad opera bona, vel in Scripturis Sacris elucidandis, ubi nudus mysteriorum sacrorum sensus eruitur, versati sunt; vel, si quid de ipsis mysterijs altius exaraverint, hoc eis pure violentia necessitatis extorsit, ut arcanorum divinorum integritas illibata contra suborientes hareses servaretur. Quae cum nova per singulas aetates ebullirent, & adversus eas novos Antagonistas gratia illustrandae veritatis praeditos divina Providentia suscitaret; hinc effectum est, ut major quaedam scientia rerum divinarum ad posterorum saecula derivata sit.

Veruntamen in illa ipsa scribendi ratione, quae ab antiquis Patribus contra errores mysterijs revelatis adversarios observata est, duo magnoperè consideranda sunt, per quae ab illa Philosophica disputandi libertate, quae passim viget, lato limite discernuntur. Primum, quod ex principijs verbi Dei, praecipueque sacrarum litterarum, sensus suos, & ferè verba promerent. Ex capitalibus enim scripturis, in quibus veritas oppugnata fundabatur, tanquam veris principijs elucidationes suas deductionesque derivabant, quibus in subsidium Scripturas alias minoris quidem ponderis, omnes tamen expressione diversorum sensuum capitalibus concinentes, adhibebant, ut illae primariae, quibus mysterium contineri putabant, inexpugnabili auctoritate & munitione

consisterent. Quod in omnibus penè rationationibus, quibus Patres antiqui per trecentos annos in defendenda divinitate Filij Dei adversus Arianos usi sunt, accuratius videre licet. Secundum est, quod religiosè intra terminos oppugnatae ab errore veritatis, sine ulla superfluarum, multò minùs curiosarum, frivolarum, atque inutilium quaestionum intermixtione remaneret. Quod usque adeò verum est, ut cum subinde ad invadendas alias quaestiones non controversas urgerentur, perspicuè declinaverint, donec ad loquendum ea de re alio suborto errore coegerentur. Quo sanè manifestè declaratum est, eos de arcanis illis revelatisque mysterijs non disserere, nec tantoperè progredi, nisi inevitabili necessitate pertractos. Nimirum deterrebat multos illud magnum & evidens, quod in Origene praecesserat, humanae temeritatis ac divinae castigationis exemplum. Hic enim cum de mysterijs à Deo Ecclesiae suae revelatis, nullà necessitate, solà disserendi cupiditate, per Platonicae & Aristotelicae Philosophiae principia, quibus elimatus erat, in libris illis *περί ἀρχῶν* latius disputare voluisset, omnes penè errores, quibus Ecclesia per trecentos & amplius annos afflicta fuit, Arianos, Macedonianos, Photinianos, Pelagianos, Deo audaciam persequente, accuratè praeformaverat: quemadmodum in illis libris, jam toties interpolatis & expurgatis, in hunc usque diem perspicuè patet, & nos alicubi quaedam ex parte demonstravimus.

CAPVT SEXTVM.

Quis limes in hac vita indagandi divina mysteria. Quaestionem quomodo quidque verum sit, ferè semper obscuram Deus esse voluit. Duplex quomodo articulorum revelatorum, essentiale, & accidentale.

LATVISSE quippe Origenem videtur, quod etiam nunc nonnullos eorum, qui ad pertractandas revelatas veritates accinguntur, profundè latet, quis earum cognoscendarum, assequendae scientis mensura, in hac vita sit limes ac modus, quodque in nova lege hominibus impartienda consilium Christi fuerit. Cognitionem enim illam nobis intimè commendatam esse voluit, quae ex humili firmaeque obedientiae

& Charitate pender, voluntatemque nostram soli ac nudae divinae auctoritati, per quam nobis dictata caeli arcana & proposita sunt, subijcit & affigit. Cum enim sapientiam hujus mundi fide crucis prostravisset, juxta illud *Isaie* ab Apostolo quoque sanctificatum: *Perdant sapientiam sapientium, & prudentiam prudentium reprobo*: & illud ipsius Apostoli: *Nonne stultam fecit Deus sapientiam huius mundi?* Nimia illa sciendi desideria, quibus Ecclesiae filij agitan-